

ТАНИЛЦУУЛГА

2021.04.01

Монгол Улсад суугаа гадаад улсын ЭСЯ, Ерөнхий консулын газар, НҮБ-ын системийн байгууллагын төлөөлөгчийн газар болон тэдгээрийн ажилтнууд нь Монгол Улсын нэгдэн орсон “Дипломат харилцааны тухай Венийн конвенц”, “НҮБ-ын төрөлжсөн байгууллагын дархан эрх, эрх ямбын тухай конвенц”, “Консулын харилцааны тухай Венийн конвенц”-уудын дагуу дархан эрх, эрх ямба эдэлдэг.

Олон улсын байгууллагын тухайд тухайн байгууллагын үүсгэн байгуулсан эрх зүйн баримт бичигт заасны дагуу дархан эрх, эрх ямба эдэлдэг

Даян дэлхийн ногоон хөгжлийн институт нь НҮБ-ын системийн байгууллагад хамаарахгүй ба олон улсын гэрээгээр байгуулагдсан Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Сөүл хотод төв оффис нь байрладаг Засгийн газар хоорондын байгууллага юм. Тус олон улсын байгууллага нь 2012 оны 6 дугаар сарын 20-ны өдөр НҮБ-ын Рио +20 чуулганы үеэр 16 улсын санаачилгаар байгуулагдсан. Улмаар Даян дэлхийн ногоон хөгжлийн институтийг үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээр нь 2012 оны 6 дугаар сарын 20-ны өдрөөс эхлэн 2013 оны 6 дугаар сарын 20-ны өдөр хүртэл хугацаанд улс орнуудад нэгдэн ороход нээлттэй байсан.

Монгол Улсын Засгийн газраас “Даян дэлхийн ногоон өсөлтийн хүрээлэнг үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрт” гарын үсэг зурах бүрэн эрхийг Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайд С.Оюунд олгосноор 2013 оны 6 дугаар сарын 9-ний өдөр хэлэлцээрт гарын үсэг зурж, Монгол Улс гишүүнээр элссэн. Монгол Улсын Засгийн газрын /Н.Алтанхуяг сайдын Засгийн газар/ 2014 оны 5 дугаар сарын 21-ний өдрийн 160 дугаар тогтоолоор үүсгэн байгуулах хэлэлцээрийг баталсан.

Гадаад харилцааны яамнаас 2014 оны 5 дугаар сарын 19-ний өдөр “Даян дэлхийн ногоон өсөлтийн хүрээлэнг үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээр” хүчин төгөлдөр болх дотоодын процедурыг хангасан болохыг нотлох албан бичгийг Даян дэлхийн ногоон хөгжлийн институтийн нарийн бичгийн дарга нарын газарт хүргүүлсэн байна. Улмаар Даян дэлхийн ногоон хөгжлийн институтийн дарга Иво дэ Боероос Монгол Улсын тухайд 2014 оны 7 дугаар сарын 20-оор үүсгэн байгуулах хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсныг мэдэгдсэн

Энэхүү үүсгэн байгуулах хэлэлцээрийн Дархан эрх, эрх ямбын тухай 5 дугаар зүйлд зааснаар Даян дэлхийн ногоон хөгжлийн институт нь төв оффис байрлах гишүүн улсдаа дархан эрх, эрх ямба эдлэх боломжтой, төв оффис нь БНСУ-ын Сөүл хотноо байрладаг бөгөөд бусад гишүүн орнуудын нутаг дэвсгэр дээрх үйл ажиллагаагаа зөв зохистой явуулахад шаардлагатай дархан эрх, эрх ямба эдлэх боломжийг эрэлхийлж болно. Ингэхдээ ижил төстэй олон улсын байгууллагад олгосон дархан эрх, ямбыг харгалзан үзнэ. Дархан эрх, эрх ямбын талаар гишүүдийн хооронд эсхүл Даян дэлхийн ногоон хөгжлийн институтаас тухайн гишүүн орсонтой тусдаа гэрээ байгуулж, зохицуулахаар заасан байна.

Иймд тухайн байгууллагад гишүүнээр элссэн нь өөрийн оронд дархан эрх, эрх ямба эдлэх эрхийг заавал олгох үүрэг хүлээсэн зохицуулалт байхгүй болно.

Тус байгууллага нь 2014-2020 онуудад Монгол Улсын Засгийн газартай ногоон хөгжлийн чиглэлээр техник туслалцааны төсөл хэрэгжүүлэх, төслийн судалгаа, санал боловсруулан доноруудад хандаж, санхүүжилт босгох үйл ажиллагаа явуулсан байна. Хэрэгжүүлсэн төслүүдийн хөрөнгө нь Монгол Улсын

нэгдсэн төсөвт тусгагдаж, санхүүжилтийн зарцуулалт, гүйцэтгэл нь хянагддаггүй. Тус байгууллагын ажилтнаас авсан мэдээллээр нийт хэрэгжүүлсэн 3,022,082 ам.долларын төсөл болон төсвийн задаргаа дараах байдалтай байна. / танилцуулгад 7 сая орчим ам.долларын санхүүжилт хийсэн гэсэн боловч үлдсэн хэсэг нь хөтөлбөр хэрэгжүүлэх нэгжийн болон бусад үйл ажиллагааны зардалд зарцуулагдсан/.

Чиглэл	Төслийн нэр	Төсөв (ам.доллар)	Хэрэгжүүлсэн он	Хамтран хэрэгжүүлэгч
Бодлогын баримт бичиг	Ногоон хөгжлийн бодлого түүнийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө	55,036	2014-2015	БОАЖЯ
	Эрчим хүчний салбарыг ногоон хөгжлийн стратеги 2035	23,000	2015	ЭХЯ
	Эрчим хүчний хэмнэлтийн хууль	42,000	2015	ЭХЯ
	Агаар орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хөтөлбөр	18,000	2016	БОАЖЯ
	ЭХ хэмнэлтийн үндэсний хөтөлбөр боловсруулах	35,000	2017	ЭХЗХ
	Хот байгуулалтын хуульд оруулах нэмэлт өөрчлөлт	35,000	2018	БХБЯ
	Парисын гэрээгээр хүлээсэн Үндэсний хувь нэмрийг тодорхойлох (INDC)	30,000	2019	БОАЖЯ
Техник туслалцаа	Боловсролын ногоон барилгын үнэлгээ	28,000	2015	БОАЖЯ, БХБЯ
	Нийтийн тээврийг ногооруулах стратеги	23,000	2015	ЗТЯ
	Усны нэгдсэн мэдээллийн сан байгуулах	73,500	2016	БОАЖЯ
	Ногоон цэцэрлэгийн зураг төсөл боловсруулах, санхүүгийн механизмын үнэлгээ	91,020	2016-2017	БОАЖЯ, БХБЯ, БСШУЯ, Нийслэлийн боловсролын газар
	Монгол улсын хот суурин газрын төвлөрсөн дулаан хангамжийн нөхцөл байдлын үнэлгээ	47,000	2016	БОАЖЯ, ЭХЯ
	Архангай, Ховд, Булган аймгийн төвийн дулаан хангамжид ногоон технологи нэвтрүүлэх санхүү, технологийн шийдлүүдийг тодорхойлох, чадавх бэхжүүлэх	120,000	2016	БОАЖЯ, ЭХЯ

Барилгын дулаан алдагдлыг тооцох аргачлал	85,000	2016	БОАЖЯ, ЭХЯ
Байгаль орчны салбарын ногоон статистик боловсруулах	18,000	2017	
Загвар ногоон аймгуудын Ногоон хөгжлийн стратегийг боловсруулах (Архангай, Ховд, Булган, Өвөрхангай, Хэнтий)	50,000	2016-2017	БОАЖЯ,
Хог хаягдлаас эрчим хүч үйлдвэрлэх ТЭЗҮ	27,000	2016	БОАЖЯ,
Барилгын ногоон материалын мэдээллийн сан байгуулах	25,000	2017	БХБЯ
Боловсрол ба байгаль орчны салбарын ногоон Төр Хувийн Хэвшлийн Түншлэл	282,000	2017	БХБЯ, БОАЖЯ, БСШУЯ
Ядуурлын эсрэг хүртээмжтэй ногоон хөгжлийн үнэлгээ	28,000	2017	Булган аймгийн ЗДТГ
Эрчим хүчний хэрэглээг шошгожуулах суурь судалгаа	35,000	2018	ЭХЗХ
ХАА-н салбараас ялгарч буй хүлэмжийн хийн тооцох аргачлал, бууруулах боломжийн суурь судалгаа	46,000	2019	БОАЖЯ
Аж үйлдвэрийн н салбараас ялгарч буй хүлэмжийн хийн тооцох аргачлал, бууруулах боломжийн суурь судалгаа	46,000	2019	БОАЖЯ
Парисын гэрээг хэрэгжүүлэхэд Улаанбаатар хотын оруулах хувь нэмрийг тооцоолох	36,000	2018	Нийслэлийн БОАЖГ
Улаанбаатар хотын угсармал орон сууцны дулаан алдагдал, түүний дулаан техникийн шинэчлэлийн бизнес загварыг боловсруулах	30,000	2018	УБ хотын захирагчийн ажлын алба
Угсармал орон сууцны эрчим хүчний аудит	25,220	2018	УБ хотын захирагчийн ажлын алба
Үүрэг хүлээсэн 15 аж ахуйн нэгжүүдийн эрчим хүчний аудит	136,120	2018	ЭХЗХ

	Монголын ногоон санхүүгийн корпорац байгуулах бизнес загвар болон зах зээлийн судалгаа	84,714	2017-2019	УБ хотын захирагчийн ажлын алба
	Угсармал орон сууцны дулаан техникийн шинэчлэлийн суурь судалгаа, бизнес загвар, оршин суугчдын судалгаа, санхүүгийн механизм боловсруулах	508,000	2019-2020	БХБЯ, УБ хотын захирагчийн ажлын алба
	Цэнэг хураагуурын худалдах, худалдан авах гэрээний загварыг боловсруулах	50,000	2019	ЭХЯ, ЭХЗХ, Диспетчерийн үндэсний төв
	Төвлөрсөн дулаан хангамжид холбогдоогүй төрийн өмчит сургууль, цэцэрлэгийн дулаан хангамжийн технологийн шийдэл, ТЭЗҮ боловсруулах	53,896	2019	ЭХЗХ
	Тархмал Нарны цахилгаан үүсгүүр хөгжүүлэх чиглэлээр санхүүжилт татах төсөл боловсруулах зорилгоор урьдчилсан ТЭЗҮ	85,000	2020	ЭХЗХ
	Монгол улсад хөдөлгүүр, давтамж хувиргуурын үр ашгийг дээшлүүлэх хөтөлбөр"-ийн үзэл баримтлал боловсруулах	24,884	2020	ЭХЯ
	Эрчим хүчний хэмнэлт, үр ашгийн хууль эрх зүйн орчныг сайжруулах хуулийн зөвлөгөө	24,742	2020	ЭХЯ
	Төрийн өмчит сургууль, цэцэрлэг, эмнэлгийн барилгуудад эрчим хүчний аудит хийх	24,950	2020	ЭХЗХ
	Монгол улсын агаарт богино хугацаагаар оршиж уур амьсгалд нөлөөлдөг хий (Short-lived Climate Pollutants), хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах арга 2030 он хүртэл тодорхойлох төслийг	50,000	2020-2021	БОАЖЯ
Олон нийтийг гэгээрүүлэх	Тогтвортой хөгжлийн үндэсний форум- 2015 оноос хойш жил бүр	35,000	2015-2019	БОАЖЯ

мэдээлэл, сурталчилгаа	Сэргээгдэх эрчим хүчний үндэсний форум-2015 оноос хойш жил бүр	35,000	2015-2019	ЭХЯ, СЭХҮА
	Парисын гэрээг хэрэгжүүлэхэд оруулах Үндэсний хувь нэмэр форум	10,000	2019	БОАЖЯ
	Ногоон технологи үндэсний чуулган, үзэсгэлэн худалдаа 2015 оноос хойш жил бүр	120,000	2015-2020	БОАЖЯ
	Эко сургууль цэцэрлэгүүдэд зориулсан ногоон хөгжлийн боловсрол олгох богино видео	13,000	2018-2019	БОАЖЯ, Нийслэлийн Байгаль орчны газар
	Эрчим хүчний хэмнэлтийн хөтөлбөрийг таниулах инфографик болон постерууд	15,000	2019-2020	ЭХЗХ
Чадавх бэхжүүлэх, туршлага судлах	5 аймгийн ХБХ, БОАЖГ- н мэргэжилтнүүдийг чадавхжуулах сургалтууд	198,000	2015-2020	БОАЖЯ, ЭХЯ, БХБЯ, УБЗААА, ЭХЗХ
	Дулаан хангамжийн мэргэжилтнүүдийн сургалт			
	ЭХЯ, ЭХЗХ, БХБЯ, МХГ- н албан хаагчдын Хятад улсад хийсэн туршлага судлах 2 удаагийн аялал			
	ЭХЯ, УБЗАА, ЭХЗХ, БХБЯ-ны албан хаагчдын Латви улсад хийсэн туршлага судлах аялал			
	БОАЖЯ, ЭХЗХ-ны удирдлага болон мэргэжилтнүүдийн Өмнөд Солонгост болсон ДДНХИ-н ТУЗ-н хурал, жилийн уулзалт, сургалтад хамрагдаж аялал			
	Монгол улсын агаарт богино хугацаагаар оршиж уур амьсгалд нөлөөлдөг хий (Short- lived Climate Pollutants), хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах тооцооллыг хийх арга зүйн сургалт-Үндэсний түвшний болон бүх			

	аймгуудад нийт 400 гаруй мэргэжилтэн			
	БХБЯ, ЭХЯ, СЯ, ЭХЗХ зэрэг байгууллагуудын мэргэжилтнүүдэд зориулсан Филлипин, Словак улсад хийсэн туршлага судлах аялал			
	НИЙТ ДҮН	3,022,082		

Дараах төслүүдийг хэрэгжүүлэх санал боловсруулж, судалгаа хийх ажлуудыг хийсэн.

Ногоон хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр ОУ-н зах зээлээс оруулсан хөрөнгө оруулалт				
Монголын жишиг ногоон цэцэрлэгийн барилга, СХД-н 25-р хороонд АХБ-ны санхүүжилтээр баригдаж байгаа	766,308.98 ам.доллар	2019-2021	БОАЖЯ, БСШУЯ	
Төвлөрсөн дулаан хангамжид холбогдох боломжгүй Сонгинохайрхан дүүргийн 122 дугаар сургууль дээр газрын гүний насос суурилуулан хосолмол халаалтын технологи нэвтрүүлсэн	257,142 ам. доллар	2020	БОАЖЯ, БСШУЯ Агаар, Орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хороо	
Угсармал орон сууцны дулаан техникийн шинэчлэл төслөөр 375 орон сууцыг дахин дулаалах буцалтгүй тусламж- НАМА фасилити	18 сая евро	2020-2023	Энэ нь буцалтгүй тусламж бөгөөд төслийн хэрэгжүүлэгч нь GIZ буюу Германы техникийн хамтын ажиллагааны газар байна. ДДНХИ зөвхөн санхүүжилт босгож өгнө.	